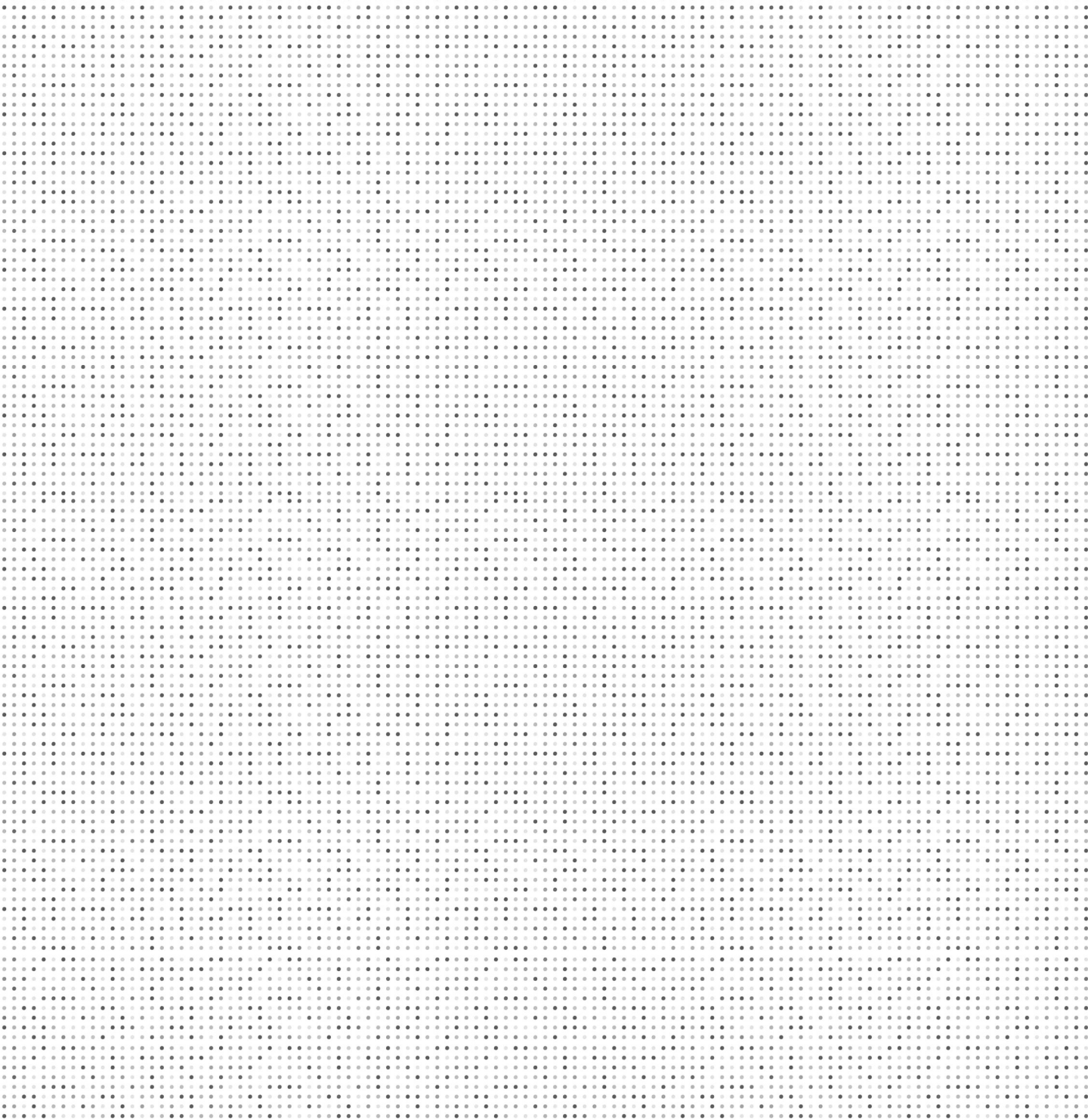

การศึกษาเกี่ยวกับชุมชนอาเซียน

การศึกษาสภาวะการณ์ และแนวทางในการนำเข้าอาหารทะเลจากเมืองดานัง มายังจังหวัดขอนแก่น

THE STUDY OF SITUATION AND APPROACH FOR SEAFOOD IMPORT, FROM DA NANG TO KHON KAEN

จุฑารัตน์ พัฒน์จินดากุล¹
อารมย์ ตัดตะวะศาสตร์²
ศักดิ์ชัย เจริญศิริพรกุล³

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาวะการณ์ และเสนอแนวทางในการนำเข้าอาหารทะเลจากเมืองดานัง ประเทศเวียดนามมายังจังหวัดขอนแก่น ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่มีความรู้ ข้อมูลจากการสังเกตสถานการณ์จริงที่เมืองดานัง ประเทศเวียดนาม และการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องต่างๆ โดยใช้เครื่องมือ SWOT Analysis โดยผ่านการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลแบบสามเส้าซึ่งเป็นวิธีตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการตรวจสอบ จากข้อมูลบุคคลรวมทั้งสิ้นสามท่าน ผลการศึกษาพบว่า สภาวะการณ์ในการนำเข้าอาหารทะเลจากเมืองดานังนั้น พบว่าเมืองดานังมีสินค้าที่น่าสนใจสำหรับนำเข้าคือ สินค้าประเภทกุ้ง และควรจะไปซื้อสินค้าที่ทำเรือเหมียว ทรี สำนถ่อ ซึ่งทำเรือแห่งนี้จะเป็นค้าเรือค้าส่ง ที่มีราคาต้นทุนของสินค้าที่ต่ำกว่าตลาดอื่นๆ แต่การซื้อสินค้านั้น ควรจะมีตัวแทนการค้าหรือเรียกว่า ชิปปิง เพราะปัญหาส่วนใหญ่ที่นักลงทุนที่ควรระมัดระวังคือ การไม่เข้าใจของภาษา อีกทั้งภาษาของเอกสารซึ่งเป็นภาษาเวียดนามเป็นส่วนใหญ่ และในส่วนของผลการศึกษาแนวทางในการนำเข้าอาหารทะเลจากเมืองดานัง ประเทศเวียดนาม ผู้ศึกษาพบว่า การนำเข้าสินค้าทางรถยนต์ ควรจะพัฒนาระบบการขนส่ง และกฎหมายขนส่งระหว่างประเทศ ซึ่งหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันแก้ไขในส่วนนี้ รัฐบาลเวียดนามและไทยต้องเจรจาเผยแพร่กฎหมายและกฎระเบียบของการขนส่งระหว่างประเทศเพื่อนบ้านแก่ภาคเอกชน รวมถึงผู้ประกอบการที่สนใจ

คำสำคัญ: เมืองดานัง อาหารทะเล การนำเข้า

Abstract

This qualitative independent study aims to examine the situations of seafood business and propose the investment approach of import seafood from Da Nang, Vietnam to Khon Kaen, Thailand. This study collected data using individual interview, real business situations observation in Da Nang, Vietnam, and gather information from reliable sources. Thence, this study analyzed business environment to find the seafood investment risks and limitations using SWOT theory and verified the data using Data Triangulation Method. The results of this study show that Da Nang, Vietnam could be considered as an interesting city for seafood investment according to the government policy that supported Greater Mekhong Sub-region and low minimum wage. Nevertheless, Da Nang still has some obstacles regarding to the language and culture barriers as well as the issues on their reliability in terms of trading. Finally, the researcher has generated the approach of import seafood from Da Nang, Vietnam to Khon Kaen, Thailand with the respect to the analyzed and verified data.

Keywords: Da Nang, Seafood, Import

¹ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

E-mail: fern_naka1991@hotmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

³ อาจารย์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทนำ

การลงนามบันทึกข้อตกลง ความเข้าใจตรงกันของเมืองดานัง ประเทศเวียดนาม และจังหวัดขอนแก่นในโครงการเมืองพี่เมืองน้อง เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางระหว่างภูมิภาค เพื่อเป็นการประสานสายสัมพันธ์ต่อเมืองดานัง ประเทศเวียดนาม กับจังหวัดขอนแก่น เส้นทางการค้าแห่งนี้ มีการสนับสนุนจากรัฐบาล จึงเป็นโอกาสสำหรับนักลงทุนเป็นอย่างยิ่งเพื่อเพิ่มและพัฒนาระบบเศรษฐกิจ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ เพื่อมีการร่วมมืออำนวยความสะดวกระบบเศรษฐกิจ ในการค้าและลงทุน และการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ในบันทึกข้อตกลงโครงการเมืองพี่เมืองน้องเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางของเศรษฐกิจ ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นช่องทางการค้าการนำเข้าอาหารทะเลที่เมืองดานัง ประเทศเวียดนาม หากมีการนำอาหารทะเลมายังจังหวัดขอนแก่น จะเป็นการเพิ่มโอกาส การพัฒนาเศรษฐกิจ และยิ่งช่วยสร้างความสัมพันธ์เมืองเศรษฐกิจตามโครงการของรัฐบาล ดังนั้นนักศึกษาจึงมีความสนใจที่ทำการกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยจะศึกษาสภาพการณ์ในการนำเข้าอาหารทะเล และหาแนวทางการนำเข้าอาหารทะเลจากเมืองดานัง ประเทศเวียดนาม มายังจังหวัดขอนแก่น โดยใช้เส้นทางของโครงการของภาครัฐเข้ามาเป็นแนวทางในการขนส่งสินค้าอาหารทะเลโดยใช้เส้นทางสายคมนาคม EWEC เพราะในการนำเข้าอาหารทะเลจากเมืองดานัง ประเทศเวียดนามมายังจังหวัดขอนแก่นในครั้งนี้ สามารถส่งผลในการพัฒนาเศรษฐกิจของขอนแก่นให้เติบโตมากยิ่งขึ้นได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์ในการนำเข้าอาหารทะเลจากเมืองดานัง ประเทศเวียดนาม มายังจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาแนวทางการนำเข้าอาหารทะเลจากเมืองดานัง ประเทศเวียดนาม มายังจังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินงาน

การศึกษาสภาพการณ์ในการนำเข้าอาหารทะเลของเมืองดานัง ประเทศเวียดนาม มีหน่วยวิเคราะห์ซึ่งมีหลายปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ กฎระเบียบ ข้อบังคับ สภาพเศรษฐกิจ นโยบายต่างๆของภาครัฐ สังคม รวมถึงปัจจัยต่างๆที่เป็นโอกาสและอุปสรรคต่อการลงทุน การการศึกษาเก็บข้อมูลมาจากเอกสารโดยแหล่งของข้อมูลมาจาก หนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเว็บไซต์ ของหน่วยงาน มีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญ มีวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เป็น 1. การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง(simi structured interview) โดยมีการหาข้อมูลที่จะใช้เป็น 2. การตั้งคำถามเพื่อที่จะสัมภาษณ์ และมีการใช้เครื่องอัดเสียงและการจดบันทึกขณะสัมภาษณ์ และการเก็บข้อมูลที่ได้จากไปสังเกตการณ์ที่เมืองดานัง ประเทศเวียดนาม จากนั้นได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้หลักการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า เพื่อการวิเคราะห์สภาพการณ์การนำเข้าอาหารทะเลจากเมืองดานัง ประเทศเวียดนามตามวัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่ง จากการใช้เครื่องมือ 3. SWOT Analysis เพื่อให้เห็นจุดเด่นของโอกาสในการทำธุรกิจ มีการวิเคราะห์จากข้อมูลสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และจากนั้นจึงนำเสนอแนวทางในการนำเข้าอาหารทะเลจากเมืองดานัง ประเทศเวียดนาม

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการณ์การนำเข้าอาหารทะเลจากเมืองดานัง มายังจังหวัดขอนแก่น

ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการเดินทางสู่เมืองดานัง พบว่าสินค้าที่นำมาจำหน่ายในตลาดย่าน เป็นสินค้าที่มาจากท่าเรือที่ตลาดเถา หม่ย ทรี ส่วน ถ่อ กว้าง และที่ตลาดย่านจะขายในราคาค้าปลีก ในส่วน

ของตลาดคานัน เป็นสินค้าที่นำมาจากตลาดฮ่าน อีกทอดหนึ่ง เป็นตลาดปลายทางสำหรับนักท่องเที่ยวหรือสำหรับนักเดินทางที่ขี้นผ่านเท่านั้น ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าตลาดท่าเรือ ตลาดฮ่าน และตลาดคานันนั้นไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของตัวสินค้าที่นำมาจำหน่าย แต่อาจแตกต่างกันในเรื่องของสถานที่ตั้งความหลากหลายของสินค้า และราคาในการจำหน่ายสินค้าชนิดนั้นๆ นอกจากนี้ผู้ศึกษาพบว่าสินค้าอาหารทะเลของเมืองคานันนั้นมีความคล้ายคลึงกับสินค้าอาหารทะเลของทางมหาชัยซึ่งตั้งอยู่ในประเทศไทยเป็นอย่างมากเพียงแต่ราคาสินค้าอาหารทะเลของเมืองคานันนั้นมีราคาที่ถูกกว่า แต่หากผู้ศึกษาต้องการนำสินค้าอาหารทะเลจากเมืองคานันเข้ามาที่ประเทศไทยนั้น ผู้ศึกษาจำเป็นต้องหา ขิปปิง (ตัวแทนของผู้ประกอบการนำเข้าและส่งออกโดยจะเป็นผู้ดำเนินการศุลกากร นำสินค้ามาจัดส่งให้ผู้ประกอบการ) ของประเทศเวียดนามพร้อมทั้งทำการศึกษาเกี่ยวกับระบบการซื้อขายของคู่ค้าในเมืองคานันอย่างละเอียดเนื่องจากการซื้อขายในเมืองคานันนั้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาในเรื่องของระบบการซื้อขายและความซื่อสัตย์ให้มากขึ้นกว่าในปัจจุบัน หลังจากนั้นผู้ศึกษาซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ตามทฤษฎี SWOT Analysis

จุดแข็ง เมืองคานันเป็นเมืองท่าที่สำคัญของเวียดนาม มีท่าเรือขนาดใหญ่ที่สุดของเวียดนามกลาง มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ทั้งนี้เพราะสภาพแวดล้อมทางทะเลของเมืองคานันยังมีความเป็นธรรมชาติอยู่มาก และทำให้เป็นแหล่งอาหารทะเลที่สำคัญของโลกและประเทศเวียดนามมีต้นทุนค่าจ้างแรงงานราคาต่ำ

จุดอ่อน ระบบการค้าของเมืองคานัน ยังเป็นการค้าที่ยังไม่มีความเสถียรภาพเนื่องจากค่านิยมในอดีตเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ทางการค้า ความยุติธรรมในการทำงาน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การมีส่วนร่วมกับระบบสังคม เหตุผลที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะเมืองคานันเป็นเมืองใหม่ที่เพิ่งมีการเปิดประเทศสำหรับนักลงทุน ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เพิ่งเริ่มต้นเรียนรู้หลักในการทำการค้า อีกทั้งเมืองคานันและขอนแก่นมีนโยบายที่ได้รับการส่งเสริมจากรัฐหลายส่วน แต่ไม่สามารถใช้โอกาสจากผลประโยชน์ทางนโยบายได้ซึ่งการทำการค้าที่ยังขาดการสนับสนุนในภาคของการปฏิบัตินั้นทำให้สูญเสียโอกาสในการขยายตัวทางการค้าในระบบเศรษฐกิจการค้าชายแดนเป็นอย่างมาก

โอกาส เมืองคานันและขอนแก่นได้ร่วมโครงการของรัฐบาลในการลงนามข้อตกลง Memorandum of understanding: (MOU) ในโครงการเมืองพี่เมืองน้องเพื่อเชื่อมโยงเส้นระหว่างภูมิภาค เพื่อเป็นการสานสายสัมพันธ์ต่อเมืองคานัน ประเทศเวียดนาม กับเมืองขอนแก่น ประเทศไทย และโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคคลุ่มแม่น้ำ การพัฒนาในระบบโครงสร้างพื้นฐาน เช่นเครือข่ายการขนส่งทางถนน ระบบคมนาคม การลงทุนในโครงการก่อสร้างต่างๆ เพื่อเป็นโอกาสสำหรับนักลงทุนที่จะสามารถเข้าไปลงทุนได้ และเป็นการขยายฐานเศรษฐกิจ ในการเข้าร่วมของสมาคมเศรษฐกิจอาเซียนของเวียดนามนั้นทำให้เกิดการค้าทั้งที่เป็นระบบภาษีและไม่ใช่ภาษีจะลดลงหรือหมดไป และข้อกฏระเบียบต่างๆจะทำให้การประสานงานหรือการลงทุนเอื้อประโยชน์ต่อนักลงทุนมากขึ้น

อุปสรรค ด้านกฎหมาย เอกสารทางราชการของเมืองคานันยังคงใช้ภาษาเวียดนามเป็นสื่อกลาง ทำให้ผู้ประกอบการที่จะติดต่อทำการค้าต้องมีความเข้าใจในหลักภาษาและต้องเข้าใจในรายละเอียดของกฎหมายนั้นๆ เป็นอย่างมาก ในด้านการสื่อสาร ยังขาดการพัฒนาในการใช้ภาษาอังกฤษ ทำให้เป็นอุปสรรคในการค้าขาย เพราะหากผู้เข้าร่วมทำการค่านั้นไม่สามารถใช้ภาษาเวียดนามในการสื่อสารได้ อาจจะทำให้ยากลำบากในการติดต่อมากยิ่งขึ้น

2. ผลการศึกษาโดยการนำเสนอแนวทางในการนำเข้าสินค้าอาหารทะเลจากเมืองคานัน ประเทศเวียดนาม

จากที่ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ไปสังเกตและผลจากข้อมูลจากเอกสารต่างๆนั้น ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า หากผู้ประกอบการ หรือนักลงทุนที่สนใจ ที่จะนำเข้าสินค้าอาหารทะเลจากเมืองคานัน ประเทศเวียดนามนั้น ควรที่จะซื้อสินค้าประเภทกุ้ง โดยชนิดของกุ้งที่น่าสนใจคือ

- กุ้งแชบ๊วย เป็นกุ้งทะเล มีขนาด 15-28 เซนติเมตร ลำตัวมีสีครีมชมพูอ่อน ปลายหางจะมีสีแดง ขาจะมีสีเหลืองแดง

- กุ้งลายเสือ กุ้งกุลาดำ หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่ากุ้งม้าลาย เป็นกุ้งทะเล มีขนาดประมาณ 18-25 เซนติเมตร มีลักษณะลำตัวสีแดงอมน้ำตาลถึงน้ำตาลเข้ม หนวดยาวสีดำไม่มีลายที่ชัดเจนที่หนวด ขามีสีแดงปนสีดำ ลำตัวมีสีขมปล้องที่ชัดเจน

เพราะสินค้าประเภทกุ้งที่ทำเรือดำนังนั้น มีความสด ราคาถูก และมีสินค้าจำนวนมาก เช่นกุ้งแชบ๊วยที่ตลาดมหาชัย ขนาด 10-15 ตัวต่อ 1 กิโลกรัม ราคาประมาณ 380-450 บาท แต่ที่ทำเรือดำนัง ขนาด 10-15 ตัวต่อ 1 กิโลกรัม ราคาประมาณ 200-250 บาท กุ้งลายเสือ กุ้งกุลาดำ ราคาประมาณ 500-750 บาท แต่ที่ทำเรือดำนัง ขนาด 10-15 ตัวต่อ 1 กิโลกรัม ราคาประมาณ 350-380 บาท สินค้าทางทะเลที่ดำนังนั้นมีความใหม่ สด สีของกุ้งมีลักษณะที่ใสและสวยงาม อาจเป็นเพราะทรัพยากรทางทะเลที่เมืองดำนังยังมีความอุดมสมบูรณ์และยังมีอุตสาหกรรมเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทางทะเลยังไม่มาก

และจากผลที่ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่ไปสังเกตสินค้า และผลจากการสัมภาษณ์ จากผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 3 ท่าน ได้แก่ 1. คุณสุวิทย์ สืบสารคาม 2. คุณเข้มชาติ สมใจวงษ์ 3. คุณเหิงยีน หงษ์เชิน ทำให้ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า หากผู้ประกอบการหรือนักลงทุนที่สนใจที่เข้าไปทำการติดต่อการค้า ควรจะมีตัวกลางในการติดต่อซื้อขายกับผู้ขายที่ทำเรือ โดยตัวกลางทางการค้าที่แนะนำคือ ชิปปิ้ง เพราะชิปปิ้งที่เมืองดำนังนั้น จะมีความรู้ด้านสินค้าและการขนส่งสินค้า เพื่อที่ชิปปิ้งจะสามารถเจรจาต่อรองราคา และสรรหาผู้ขายสินค้าที่เป็นผู้ขายที่มีลักษณะการขายส่ง และมีสินค้าที่มีคุณภาพดี มีความน่าเชื่อถือทางการค้า

ผลการศึกษา

1. สภาพการณ์ในการนำเข้าอาหารทะเลจากเมืองดำนัง ประเทศเวียดนาม มายังจังหวัดขอนแก่น ในพื้นที่เมืองดำนัง ธุรกิจการส่งออกเป็นธุรกิจแบบขนาดย่อมและขนาดกลาง มีการนำเข้าและส่งออกด้วยตนเอง หรือการใช้ตัวแทน เช่น ชิปปิ้ง และคู่ค้าที่สำคัญของเมืองดำนัง ประเทศเวียดนาม คือ ประเทศลาว จีนและไทย การส่งออกสินค้าส่วนมากจะใช้รถบรรทุกขนาดกลางและขนาดใหญ่ แต่ที่เทียบท่าเรือของเมืองดำนังนั้นจะมีการขนส่งสินค้าผ่านทางเรือ ซึ่งเป็นท่าเรือดำนังมีขนาดใหญ่ของภาคกลางในประเทศเวียดนาม โดยจะชำระเงินหรือระบบเงินเป็นดอลลาร์สหรัฐ หรือสกุลเงินดองเวียดนาม ผู้ประกอบการและบุคคลทั่วไปในเขตพื้นที่เมืองดำนังนั้นส่วนมากจะเป็นคนในพื้นที่ ที่ยังมีความชำนาญและความคล่องแคล่วในการติดต่อค้าขาย และยังมีผู้ลงทุนชาวต่างชาติน้อยราย และชิปปิ้งอยู่ไม่มากนัก โดยชิปปิ้งส่วนใหญ่ ต้องใช้ความรู้และความชำนาญในการนำเข้าและส่งออกสินค้า หากจะทำธุรกิจต้องมีความไว้วางใจเป็นอย่างมากเพราะเมืองดำนังยังเป็นเมืองปิดที่เพิ่งจะเปิดรับการทำธุรกิจจากประเทศเพื่อนบ้าน สภาพปัญหาในการนำเข้าสินค้าของผู้ประกอบการในธุรกิจอาหารทะเล พบว่าการดำเนินธุรกิจของเมืองดำนังนั้นยังเป็นระบบการค้าแบบดั้งเดิมคือการซื้อมาขายไป ไม่มีช่องทางการจัดจำหน่ายที่มากนัก ทางด้านกฎหมายหรือเอกสารที่เป็นทางการยังใช้ภาษาเวียดนามในเอกสารทำให้การสื่อสารจะมีความล่าช้ามากขึ้น ในการขนส่งถ้าหากทางรถจะมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ในด้านการค่านั้นภาครัฐมีนโยบายที่ชัดเจนแต่ขาดการประสานงานของในภาคปฏิบัติจริง ยังขาดการร่วมมือระหว่างการใช้ประโยชน์เส้นทางการเดินทางคมนาคมอย่างจริงจังของประเทศคู่ค้า

2. แนวทางในการนำเข้าอาหารทะเลจากเมืองดำนังมายังจังหวัดขอนแก่น ในการพัฒนาการนำเข้าสินค้าทางรถยนต์ด้วยเส้นทางคมนาคมนั้น ปัจจุบันอาจจะมีต้นทุนการขนส่งสินค้าค่อนข้างสูงเนื่องจากต้องผ่านทั้ง 2 ด้าน

เขตชายแดน และยังไม่มีการพัฒนาระบบการขนส่ง และกฎหมายระหว่างประเทศที่ก่อให้เกิดความง่ายและลดระยะเวลาการเดินทาง สำหรับการขั้นตอนด้านทางศุลกากรในแต่ละประเทศควรจะใช้ระบบมาตรฐานเดียวกันตลอดเส้นทาง R9 เพื่อในอนาคตจะทำให้มีการขยายตัวทางการค้ามากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. พัฒนากฎหมายระหว่างประเทศคือควรจะมีกฎหมายระหว่างประเทศทางการค้าที่มีความเป็นมาตรฐานมากขึ้นโดยควรใช้หลักเดียวกันในภูมิภาค เพื่อจะให้เกิดความรวดเร็วและความคล่องตัวทางการค้ามากยิ่งขึ้น
2. จังหวัดขอนแก่น และรัฐบาลของเวียดนามเมืองดานังควรจะมีมือสำหรับโครงการในภาคปฏิบัติโดยตรง

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษานี้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายได้ เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่านคือ ผศ.ดร.อารมย์ ตัตตะวะศาสตร์ และอาจารย์ศักดิ์ชัย เจริญศิริพรกุล ที่ได้ให้ความกรุณาสละเวลาในการให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนการชี้แนะแนวทางและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้รายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณผู้ให้สัมภาษณ์ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าอาหารทะเลจากเมืองดานัง ประเทศเวียดนามมายังจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ท่านดร.สุวิทย์ สืบสารคาม ตำแหน่งรองประธานหอการค้าจังหวัดขอนแก่น ท่านเข้มชาติ สมใจวงษ์ ตำแหน่งเลขาธิการหอการค้าจังหวัดขอนแก่น และท่านหญิงนงษ์เบ็ญ ท่านกงสุลใหญ่สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม จังหวัดขอนแก่น ที่ให้โอกาสผู้ศึกษาได้เข้าพบปะหารือ และเสียสละเวลาให้ข้อมูลและความคิดเห็นแก่ผู้ศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- [1] สุดฤดี แสงสว่าง. (2554). แนวทางการค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ระหว่างนักธุรกิจ จังหวัดเลยประเทศไทย และแขวงไชยะบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- [2] อัญกันต์ วงษ์วาท. (2556). ศักยภาพการลงทุนอุตสาหกรรมรองเท้าและเครื่องหนังไทยในสปป.ลาว. ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- [3] กรมศุลกากร. ค้นเมื่อ 16 มิถุนายน 59, จาก <http://www.customs.go.th/wps/wcm/jsp/home/index.jsp>
- [4] ขั้นตอนการให้บริการศูนย์บริการผลิตภัณฑ์สุขภาพเบ็ดเสร็จ. ค้นเมื่อ 28 มิถุนายน 59, จาก http://newsser.fda.moph.go.th/osscc_flow/frontend/theme_1/flow_service.php?Submit=Clear&ID_Flow_Serv_Cate=00000006